

ОСОБЛИВОСТІ ПРИВАТИЗАЦІІ ВАТ «УКРТЕЛЕКОМ»

Захаркін О.О., Старцева Т.С.

Лідерами вітчизняного ринку телекомунікацій є 3 компанії - ВАТ «Укртелеком», ЗАТ «Utel» (телефонний зв'язок) і СП «УМС» (мобільна телефонія). Статутний фонд ВАТ «Укртелеком» - 4,5 млрд. грн., номінал акції - 25 коп. Вартість акцій, виставлених на пільговий продаж, - 50% номіналу - 12,5 коп. У другому півріччі 2003 р. «Укртелеком» освоїв більш 321,1 млн. грн. капіталовкладень, у тому числі за рахунок залучених засобів - 24 млн. грн., з яких 80% складають доходи від реалізації цінних паперів.

Прецедент приватизації «Укртелекома» дозволить точніше визначати обсяг і терміни роздержавлення великих державних підприємств, а також рівень інтересу до них з боку західних інвесторів. Ринковими ж підсумками приватизації «Укртелекома» стане зниження тарифів на телефонний зв'язок, скорочення числа вітчизняних Інтернет-провайдерів і ріст стандартів мережних послуг. ВАТ «Укртелеком» займає більш 85% ринку. Перший етап приватизації - пільговий продаж 13% акцій компанії. Для продажу співробітникам ВАТ виділено 2,08% акцій, іншим громадянам, що мають право на пільгову покупку акцій, - 5,91%, керівникам компанії - 5%. У результаті бюджет, по оцінках Фонду Держмайна, повинен одержати 160 млн. грн. На другому етапі запланований продаж ще 37% акцій підприємства, від якого ФДМ розраховує одержати до \$500 млн., а в держвласності закріплена 50%+1 акція компанії. Успішне роздержавлення «Укртелекома» збільшить інвестиційну привабливість великих держпідприємств.

Перша особливість - обов'язковий продаж ВАТ як єдиного підприємства, що зробить роздержавлення компанії максимально контрольованим і дозволить уникнути позаконкурсної зміни власника акцій «Укртелекома».

Друга важлива особливість приватизації «Укртелекома» - звільнення компанії від виплати дивідендів державі цього року. Даний крок дозволить направити додаткові фінансові ресурси на збільшен-

ня інвестиційної привабливості підприємства, зокрема, на модернізацію основних фондів.

Третя особливість приватизації «Укртелекома» - можливість появи частини акцій, реалізованих по пільговій підписці, на фондових ринках, у тому числі міжнародних.

Шляхом пільгового продажу, імовірноше всього, буде реалізоване близько 8% статутного фонду ВАТ. Пакет пільгових акцій компанії в розмірі 1-1,5% може з'явитися на вторинному фондовому ринку, тому що після початку приватизації експерти фондового ринку прогнозують ріст котирувань акцій ВАТ. Поява акцій приватизованого підприємства на фондовому ринку в умовах зростаючого попиту на них дозволить збільшити інтерес потенційних західних інвесторів до «Укртелекому».

Від успіху роздержавлення «Укртелекома» буде залежати прогноз західних експертів щодо можливостей інвестування в українські підприємства в 2004-10 р. Зокрема, після початку продажу акцій ВАТ німецька корпорація Deutsche Telekom заявила про бажання придбати 25%+1 акцію одного з лідерів ринку мобільного зв'язку України. Тому успішна приватизація ВАТ не тільки більш точно визначати обсяг і терміни роздержавлення великих вітчизняних держкомпаній, але і значно збільшить інтерес західних інвесторів до конкурсів із продажу українських підприємств. Приватизаційні інвестиції стануть базою для подальшого посилення позицій «Укртелекома» на вітчизняному ринку телефонного зв'язку.

Приватизація ВАТ «Укртелеком» як єдиного господарського комплексу обов'язково позначиться на вартості телефонного зв'язку в Україні. Вже в результаті першого етапу приватизації варто очікувати зниження вартості міжнародних телефонних переговорів на українському ринку. Близько 30% доходів від першого етапу роздержавлення компанії (близько 48 млн. грн.) планується направити на технічне переоснащення і ринковий розвиток ВАТ.

Сьогодні ще складно назвати конкретні терміни повної приватизації «Укртелекома». Наприклад, у східноєвропейських країнах роздержавлення подібних компаній продовжувалося до 10 років, і це зв'язано не з відсутністю компетентності відповідних органів, а з обсягом поставленої задачі.